

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-648/19-E

Název	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Lanškroun
Sídlo	Kollárova 445, 563 01 Lanškroun
E-mail	info@spslan.cz
IČ	15028216
Identifikátor	600171833
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Jaroslav Novák
Zřizovatel	Pardubický kraj
Místo inspekční činnosti	Kollárova 445, 563 01 Lanškroun Sokolská 288, 563 01 Lanškroun
Termín inspekční činnosti	3., 4. a 8. 4. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost byla vykonána podle § 174 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Předmětem inspekční činnosti bylo hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením na realizaci odborného výcviku druhého ročníku oboru vzdělání 23-52-H/01 *Nástrojař* na pracovišti smluvního partnera Isolit-Bravo, spol. s r. o., v Jablonném nad Orlicí (dále "smluvní partner").

Charakteristika

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Lanškroun (dále „škola“) poskytuje vzdělávání a školské služby v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení ve dvou oborech vzdělání ukončených maturitní zkouškou (k 30. 9. 2018 zapsáno 99 žáků) a ve čtyřech oborech vzdělání ukončených závěrečnou zkouškou (k 30. 9. 2018 zapsáno 187 žáků). V oboru vzdělání 23-52-H/01 *Nástrojař* bylo ke stejnému datu zapsáno 75 žáků, ke dni inspekční činnosti se ve druhém ročníku tohoto oboru vzdělání vzdělávalo 20 žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Dne 29. 5. 2018 bylo Radou Pardubického kraje schváleno *Memorandum o spolupráci* mezi subjekty Pardubický kraj, smluvní partner a škola. Podle domluvy část praktického vyučování žáků oboru vzdělání 23-52-H/01 *Nástrojař* probíhá ve smyslu „duálního vzdělávání“ na pracovišti smluvního partnera. V rámci plnění smlouvy tento smluvní partner zřídil a na vlastní náklady vybavil ve svých prostorách cvičnou dílnu, kde jsou jak pracoviště pro ruční zpracování materiálů, tak i několik strojů pro cvičné i produktivní činnosti žáků. U smluvního partnera byli vybráni a pověřeni zaměstnanci, kteří se žáky pracují na pozici instruktorů, a jeden zaměstnanec s koordinační funkcí. V případě činností pod vedením instruktorů žáci využívají další strojní vybavení smluvního partnera.

Do vnitřních dokumentů školy tato výrazná změna v organizaci vzdělávání zapracována nebyla. Pravidla pro realizaci odborného výcviku u tohoto smluvního partnera a kompetence pedagogických pracovníků nebyla prokazatelnou formou nastavena (např. pro vzájemnou komunikaci mezi zaměstnanci smluvního partnera a školy). V aktuálním školním vzdělávacím programu oboru vzdělání 23-52-H/01 *Nástrojař* je v rozporu s realitou uvedeno, že žáci budou u smluvních partnerů vzdělávání až ve třetím ročníku, druhý ročník má mít odborný výcvik realizován v odborných dílnách, které jsou v budově školy.

Odborný výcvik na pracovišti smluvního partnera zajišťují ve školním roce 2018/2019 dva učitelé školy s potřebnými kvalifikačními i odbornými předpoklady. Při „rozběhu“ odborného výcviku u smluvního partnera se projevil nedostatek času na koncepční řešení vzniklých podmínek vzdělávání a málo aktivity vedení školy pro zajištění dostatečné motivace učitelů. Zainteresovaní učitelé se plně nezotožnili s vedením školy prosazovanou koncepcí vzdělávání. Problémy nastaly např. s přepravou žáků na pracoviště smluvního partnera (řízení vozidla), či při řešení materiálně technických podmínek vzdělávání u smluvního partnera, včetně zajištění kvalitní výrobní dokumentace pro práci žáků na pracovišti smluvního partnera. Při plánování vzdělávání nebylo respektováno školní nastavení časového rozvrhu vzdělávání odborného výcviku. Realizovaným časovým rozvržením dochází denně ke krácení stanovené doby vzdělávání minimálně o 30 minut. Podmínky pro skupiny žáků, které se v průběhu školního roku na pracovištích smluvního partnera vystřídaly v prvním a druhém pololetí, se významně odlišovaly. Žáci první skupiny, kteří nastupovali ke smluvnímu partnerovi v září 2018, museli absolvovat veškeré instruktáže z učiva učební osnovy druhého ročníku potřebné pro činnosti na pracovištích smluvního partnera s větším nasazením učitele odborného výcviku a odborných pracovníků smluvního partnera (instructorů). Druhá skupina prošla potřebnými základními instruktážemi již ve školních dílnách během prvního pololetí školního roku 2018/2019. Výše popsané nedostatky kontrolní systém vedení školy nezachytil a efektivně neřešil. Také problémy řešené při zahájení vzdělávání na pracovišti smluvního partnera (spojené např. s postupným dovybavováním dílny, převlékáním žáků a zajištění jejich hygieny po výuce)

byly ponechány na učitelích odborného výcviku, což vneslo do vztahů mezi smluvním partnerem a školou, resp. učitelem školy vypjatou atmosféru.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání v odborném výcviku začíná přejezdem žáků školním automobilem od školy na pracoviště smluvního partnera. Vzhledem k tomu, že je tato doba součástí vzdělávání, není využívána efektivně. Z rozhovorů se žáky i vyučujícími vyplynulo, že doba přepravy je pouze ojediněle využívána k rozhovorům se zaměřením na přípravu vzdělávání žáků u smluvního partnera nebo hodnocení vzdělávání žáků na pracovišti smluvního partnera. Po příjezdu na pracoviště byli žáci rozděleni podle „přezazovacího“ plánu na jednotlivá pracoviště, kde se jim začali věnovat instruktoři. Jejich přístup k žákům byl velmi aktivní, pro žáky srozumitelný a respektující jejich individualitu. Byl kladen důraz na formální proškolení, bezpečnost žáků i na dodržování zásad bezpečné práce v průběhu celé doby vzdělávání. Instruktoři prováděli vhodné instruktážní ukázky jednotlivých úkonů. Učitelka odborného výcviku během dne několikrát žáky na jednotlivých pracovištích kontrolovala, avšak současně individuálně vzdělávala (odborně vedla) žáka na jednom pracovišti. Četnost její přítomnosti u žáků pod vedením instruktora na ostatních pracovištích smluvního partnera tak byla nižší. Příležitostí pro zlepšení je v provedení organizační změny tak, aby čas pedagogického působení učitelky odborného výcviku byl využit efektivněji ve prospěch všech žáků. Odborný výcvik byl prováděn především prostřednictvím produktivních činností („malosériová“ i kusová strojírenská výroba, údržba forem apod.) zejména pod vedením instruktorů, ale i formou cvičné práce se zařazením složitějších výrobních operací. Tyto formy a metody praktického vyučování přispívaly k celkovému rozvoji žáků. Žáci byli výrazně motivováni instruktory i celkovým prostředím k dodržování technologických postupů, k samostatnosti a pečlivosti, byla jim poskytována zpětná vazba využitelná k jejich dalšímu učení. Sledována byla produktivita a kvalita jejich práce a hodnocen jejich celkový výkon. V průběhu výuky bylo zaznamenáno efektivní využívání času a aktivní přístup žáků k plnění zadaných úkolů, a to až do půlhodinové přestávky na jídlo a oddech. Po této přestávce již žáci pouze prováděli úklidové práce (ne vždy příliš efektivně). Učitelka odborného výcviku následně realizovala shrnutí vzdělávání a opakování učiva po jednotlivých žácích, za přítomnosti pouze některých žáků, a bez většího významu pro další přítomné žáky. V průběhu praktického vyučování byla mezi účastníky vzdělávání zřejmá příjemná tvůrčí pracovní atmosféra.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Žáci při odborném výcviku na pracovišti u smluvního partnera získávali potřebné kompetence, a to s přidanou hodnotou vzdělávání v reálném prostředí. Výrazně si tak rozvíjeli i kompetence sociální (např. k práci v týmu, zodpovědnosti za svěřený úkol, upevňování pracovních návyků). Vytvářeli si reálnou představu o fungování odborné firmy a možnostech svého dalšího uplatnění. Při vzdělávání prokazovali úspěšné osvojení některých potřebných kompetencí, aktivní přístup k plnění zadaných úkolů a zdvořilé partnerské vystupování v jednání se zaměstnanci smluvního partnera. Produktivní činnosti žáků jsou smluvním partnerem odměňovány.

Závěry

Vývoj školy

- Změna organizace odborného výcviku ve druhém ročníku oboru vzdělání 23-52-H/01 *Nástrojař* ve smyslu „duálního vzdělávání“.

Silné stránky

- Odborné vzdělávání žáků v reálném pracovním prostředí smluvního partnera.
- Aktivní podpora odborného vzdělávání smluvním partnerem v oblasti materiálně technické a personální.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Formální nepřipravenost „duálního“ vzdělávání na pracovišti smluvního partnera.
- Nedostatky v komunikaci uvnitř školy i mezi smluvním partnerem a zaměstnanci školy při zahájení vzdělávání v odborném výcviku na pracovišti smluvního partnera i v jeho dalším průběhu.
- Krácení doby vzdělávání a neefektivní využívání doby vzdělávání v době přepravy žáků na pracoviště smluvního partnera a zpět.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Upravit školní vzdělávací program oboru vzdělání 23-52-H/01 *Nástrojař* tak, aby podporoval „duální“ vzdělávání.
- Doplnit školní dokumentaci (např. školní řád) ve smyslu konání odborného výcviku na pracovišti u smluvního partnera; vytvořit formální rámec, kde budou podrobně rozpracovány organizační záležitosti, komunikační toky, kompetence a zodpovědnost jednotlivých zaměstnanců školy.
- Důkladně proškolit zaměstnance školy o právech a povinnostech na pracovišti smluvního partnera; zlepšit efektivitu komunikace mezi vedením školy a učiteli odborného výcviku.
- Upravit organizaci vzdělávání na pracovišti smluvního partnera, aby učitel odborného výcviku mohl efektivněji pracovat s jednotlivými žáky.
- Zvýšit efektivitu ukončování vzdělávání na pracovišti smluvního partnera
- Vytvořit kontrolní systém pro efektivní kontrolu odborného vzdělávání žáků a zvýšit kontrolní činnost na pracovišti smluvního partnera.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k odstranění a prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, aktuální ke dni inspekční činnosti
2. *Memorandum o spolupráci* podepsané všemi stranami dne 12. 6. 2018
3. *Smlouva o obsahu, rozsahu a podmínkách praktického vyučování* ze dne 17. 9. 2018
4. Školní řád platný od 1. 10. 2018
5. *Školní vzdělávací program odborného vzdělávání 23-52-H/01 Nástrojař*, platnost od 1. 9. 2015
6. *Zprávy z firmy Isolit-bravo* zpracované vyučující učitelkou odborného výcviku za období od 18. 2. do 22. 2. 2019 a od 4. 3. do 8. 3. 2019
7. *Zprávy z učiliště IB* ze dne 19. 2., 22. 2. a 8. 3. 2019 zpracované pověřeným zaměstnancem smluvního partnera
8. *Rozvrh výuky oboru vzdělání 23-52-H/01 Nástrojař* v prvním a druhém pololetí školního roku 2018/2019
9. Rozpis skupin na odborný výcvik ve školním roce 2018/2019 (druhý ročník oboru vzdělání 23-52-H/01 Nástrojař)
10. Časový průběh vyučovacího dne 4. 4. 2019, druhý ročník oboru vzdělání 23-52-H/01 Nástrojař, pracoviště smluvního partnera v Jablonném nad Orlicí
11. *Školní vzdělávací program pro 2. pol. 2NS Lanškroun*, „přerazovací plán“ výuky žáků
12. Záписы předmětové komise pro strojní obory za školní rok 2018/2019
13. Podnět, čj. ČŠIE-551/19-E, ze dne 15. 3. 2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jaroslav Loučka, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jaroslav Loučka, v. r.

Ing. Jan Černý, školní inspektor

Ing. Jan Černý, v. r.

V Pardubicích 29. 4. 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Jaroslav Novák, ředitel školy

Ing. Jaroslav Novák, v. r.

V Lanškrouně 30. 4. 2019